# Oświadczenie złożone
# przez senator Ewę Monikę Kaliszuk
# na 56. posiedzeniu Senatu
# w dniu 8 kwietnia 2026 r.

Oświadczenie skierowane do minister edukacji Barbary Nowackiej

Szanowna Pani Ministro!

Zwracam się z uprzejmą prośbą o przedstawienie stanowiska Ministerstwa Edukacji Narodowej w sprawie realizacji obowiązku nauki przez osoby, które ukończyły szkołę ponadpodstawową przed osiągnięciem pełnoletności. Do mojego biura senatorskiego napływają sygnały od mieszkańców wskazujące na wątpliwości interpretacyjne oraz trudności praktyczne związane z sytuacją uczniów, którzy w wyniku wcześniejszego rozpoczęcia nauki, np. w wieku 5 lub 6 lat, kończą szkołę ponadpodstawową, w tym branżową szkołę pierwszego stopnia lub liceum ogólnokształcące, w wieku lat 17.

W związku z obowiązującymi przepisami, zgodnie z którymi obowiązek nauki trwa do ukończenia osiemnastego roku życia, powstaje zasadnicze pytanie, czy ukończenie szkoły ponadpodstawowej przed osiągnięciem pełnoletności oznacza konieczność dalszego formalnego kontynuowania nauki, a jeśli tak, to w jakiej formie. W praktyce bowiem osoby te często nie mają możliwości kontynuowania kształcenia w sposób spójny z dotychczasową ścieżką edukacyjną. Chodzi tu np. o brak dostępnych szkół branżowych drugiego stopnia. Proponowane rozwiązania, takie jak licea dla dorosłych czy kwalifikacyjne kursy zawodowe, nie zawsze odpowiadają ich potrzebom edukacyjnym i zawodowym.

W związku z tym uprzejmie proszę o odpowiedzi na następujące pytania.

1. Czy ukończenie szkoły ponadpodstawowej przez osobę, która nie ukończyła osiemnastego roku życia, oznacza konieczność dalszej realizacji obowiązku nauki? Jeśli tak, to jakie formy realizacji tego obowiązku są uznawane za właściwe i są rekomendowane w takiej sytuacji?
2. Jak należy traktować przypadki absolwentów liceów ogólnokształcących, którzy kończą edukację w wieku lat 17?
3. Czy ministerstwo dostrzega problem systemowy wynikający z wcześniejszego rozpoczynania nauki przez dzieci i kończenia przez nie edukacji przed osiągnięciem pełnoletności?
4. Czy rozważane są zmiany legislacyjne lub organizacyjne, które pozwoliłyby na dostosowanie przepisów do tej sytuacji?
5. Czy brak pełnoletności absolwenta szkoły ponadpodstawowej, w szczególności liceum ogólnokształcącego, w przypadku uznania, że nie jest on już zobowiązany do kontynuowania nauki do osiemnastego roku życia, bo ukończenie szkoły ponadpodstawowej wyczerpało ten obowiązek, nie będzie przeszkodą do podjęcia studiów na uczelni wyższej w wieku lat 17?

Przedstawiona kwestia ma charakter systemowy i dotyczy rosnącej liczby uczniów w całym kraju, dlatego zwracam się z prośbą o informacje w tej sprawie.

Ewa Monika Kaliszuk